

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 16Csp/51/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623201560
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Kucbel
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6623201560.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, pred sudcom JUDr. Dušanom Kucbelom, v spore žalobcu V. Z., X.. XX.XX.XXXX, L. R. XXXX/X, O., právne zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom ul. J. Kráľa 5/A, Lučenec, proti žalovanému Všeobecná úverová banka, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, o priznanie finančného zadostučinenia, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Predmetom sporu bol nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 1500 Eur z dôvodu aplikácie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Nárok žalobca odvodzoval na tomto skutkovom základe: Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10Csp/11/2022 zo dňa 24.05.2022 bola zamietnutá žaloba spoločnosti Intrum Slovakia s. r. o. voči žalobcovi o zaplataenie sumy 3313,04 Eur s prísl. titulom postúpenej pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere zo dňa 04.12.2015. Žaloba bola zamietnutá z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky medzi žalovaným ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s. r. o. ako postúpnikom pre porušenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaný nezákonným postupom porušil celé spektrum povinností na ochranu klientov a na zachovanie bankového tajomstva podľa § 89 a nasl. zákona o bankách. Na porovnanie poukázal na § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa a 50 ods. 1 zákona o bankách. V základnom konaní bolo ustálené, že žalovaný zanedbal povinnosť odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity žalobcu pred poskytnutím úveru, čím logicky vytvoril hrozbu budúceho nesplácania úveru.

Žalovaný sa v spore bránil tým, že poskytol žalovanému úver v sume 8000 Eur, z ktorého žalovaný uhradil sumu 7445,03 Eur. Podaná žaloba odporuje základným princípom spravodlivosti, keď sa dlžník, ktorý si nesplnil svoju povinnosť vrátiť požičané, domáha od veriteľa ďalšieho plnenia nad rámec už získaného bezdôvodného obohatenia. Konanie žalobcu považoval za rozporné s dobrými mravmi a zneužívajúce ochranu slabšej zmluvnej strany. Na otázku súdu na pojednávaní uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by žalobca platil úver. Žalobu navrhol zamietnuť.

2. Medzi sporovými stranami nebolo na pojednávaní dňa 12.07.2023 podľa § 151 ods. 2 CSP v spojení s § 186 ods. 2 CSP sporné, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec pod č.k. 10Csp/11/2022-242 zo dňa 24.05.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 13.07.2022 súd konanie v časti o zaplataenie sumy 500 Eur zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o. voči žalovanému Tomášovi Liptákovi zamietol. Dôvodom zamietnutia žaloby bol v zmysle odseku 52 v spojení s odsekom 57

rozhodnutia nedostatok aktívnej vecnej legitímácie spoločnosti Intrum Slovakia s. r .o. z dôvodu, že jej právny predchodca VÚB banka, a.s. nepostupovala v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch, keď neskúmala dostatočne bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na to súd v základnom konaní ustálil, že pôvodnému veriteľovi nevznikol nárok na predčasné vyhlásenie úveru za splatný s poukazom na § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Z toho dôvodu nemohla VÚB banka, a.s. postúpiť platne pohľadávku v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd nepovažoval za sporné, že žalobca vo vzťahu k úveru, ktorý bol predmetom sporu pod sp.zn. 10Csp/11/2022 doposiaľ zaplatil sumu 7 445,03 Eur z poskytnutého úveru 8000 Eur, pričom celkové náklady, ktoré mal zaplatiť z predmetného úveru predstavovali sumu 14 029,23 Eur. Žalobca je predmetný úver povinný, s poukazom aj na rozsudok Okresného súdu Lučenec pod sp.zn. 10Csp/11/2022, splácať v pravidelných mesačných splátkach do 28.11.2024.

3. Súd pri rozhodovaní vychádzal z tohto záveru o skutkovom stave: Voči žalobcovi bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 10Csp/11/2022-42 zo dňa 24.05.2022 právoplatne zamietnutá žaloba (žalobcu) Intrum Slovakia s. r .o. o zaplatenie zostatku postúpenej pohľadávky z úverového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Z dôvodu, že žalovaný nebol oprávnený vyhlásiť úver za predčasne splatný a tým pádom nebol oprávnený postúpiť pohľadávku na spoločnosť Intrum Slovakia s. r .o. Žalobca k predmetnému úveru 8000 Eur poskytnutého mu žalovaným zaplatil doposiaľ sumu 7 445,03 Eur, pričom podľa zmluvy mal vrátiť sumu 14 029,23 Eur, ktorú mal platiť v zmysle rozsudku súdu v základnom konaní naďalej v splátkach.

4. Predmetom právneho posúdenia súdom ostala aplikácia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd sa v prvom rade musel zaoberať tým, či žalovaný je pasívne vecne legitímovaný v spore, pretože v základnom konaní nevystupoval ako strana sporu pre postúpenie pohľadávky na spoločnosť Intrum Slovakia s. r .o. Súd ustálil, že žalovanému svedčila pasívna vecná legitímácia v spore. Dôvodom pre zamietnutie žaloby v základnom konaní bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu - Intrum Slovakia s. r .o. v spore pre nedodržanie podmienok postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Predmetná otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v tomto spore bola riešená aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí pod sp. zn. 7Cdo/80/2020, uverejnenom pod R 47/2022. Z dôvodu schválenej právnej vety inter alia vyplýva, že zodpovedným subjektom podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa v prípade, ak zmluva o postúpení pohľadávky bola neplatná pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona o bankách, môže byť veriteľ (postupca), alebo veriteľ (postupník). Obdobne tak judikoval aj Najvyšší súd SR v rozsudku pod sp. zn. 7Cdo/237/2021 zo dňa 30.03.2023, podľa ktorého pri neplatnom postúpení pohľadávky z banky na tretí subjekt v dôsledku nedodržania § 92 ods. 8 zákona o bankách nesie prípadnú zodpovednosť s primeraným zadosťučinením pôvodný veriteľ (banka), alebo ten, na koho bola spotrebiteľská pohľadávka postúpená.

5. Právo na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pre žalobcu ako spotrebiteľa je upravené v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Pod konštatovaním porušenia práva alebo zákonom ustanovenej povinnosti nemožno rozumieť len skutkový stav, kedy spotrebiteľ sa v základnom konaní ako žalobca domáha svojich práv. Postačuje vyslovenie súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej; pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Cdo/31/2020 zo dňa 25.05.2022). V predmetnej veci bolo v základnom konaní konštatované porušenie 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a nesplnenie podmienok pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s § 17 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. To podľa názoru súdu v zmysle uvedenej judikatúry spĺňa podmienky aplikácie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

6. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovoliť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany.

Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bez dôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon teda nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobca preukazoval existenciu a výšku vzniknutej ujmy (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/92/2021 zo dňa 30.06.2022, R 48/2022).

7. Žalobca na prvý pohľad tak splnil všetky zákonom požadované podmienky podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Z obsahu skutkového stavu však nastali skutočnosti, pre ktoré súd ochranu práva žalobcu na priznanie primeraného zadosťučinenia odoprel s poukazom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výkon práv a oprávnených záujmov nemôže byť v rozpore dobrými mravmi. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je právnou normou s abstraktnou hypotézou. Zásada výkonu práv s dobrými mravmi predstavuje významný princíp, ktorý v odôvodnených prípadoch dovoľuje zmierňovať tvrdosť zákona a dáva sudcovi priestor pre uplatnenie pravidiel slušnosti (porovnaj nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 2842/10 z 25.05.2011). Zmyslom tohto ustanovenia je zamedziť výkonu práva, ktorý síce zodpovedá zákonu, avšak odporuje dobrým mravom. Tie možno definovať ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28 Cdo 2421/2012). Otázkou, či sa prieči výkon práva dobrým mravom, musí byť súdom zistené podľa objektívneho kritéria s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam konkrétneho prípadu, vrátane doby, miesta konania, ako aj postavenia subjektov.

8. Z nesporných skutočností vyplynulo, že predmetom sporu v základnom konaní bolo nesplnenie povinnosti žalobcu ako spotrebiteľa zaplatiť zostatok úveru. Žalobcovi bol žalovaným poskytnutý úver v sume 8000 Eur, pričom mal celkovo vrátiť sumu 14 029,23 Eur. Na predmetný úver doposiaľ plnil v sume 7445,03 Eur. Žalobca tak doposiaľ nevrátil ani poskytnutú výšku úveru v sume 8 000 Eur, pričom v tomto spore žiadal o priznanie „primeraného zadosťučinenia“ za porušenie jeho práv v sume 1 500 Eur. V základnom konaní súd nekonštatoval hrubé porušenie povinností žalovaným podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré by znamenalo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Naopak, súd v základnom konaní len ustálil nedostatok odbornej starostlivosti žalovaného pri poskytnutí úveru podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. To malo podľa § 11 ods. 2 predmetného zákona za následok, že žalovaný nemohol vyhlásiť úver za predčasne splatný a žalobca ako dlžník je povinný naďalej splácať predmetný úver v splátkach až do jeho zaplatenia v sume 14 029,23 Eur. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že nemá vedomosť o ďalších plneniach žalobcu. Z toho súd v predmetnej veci usúdil, že cieľom dosiahnutia primeraného zadosťučinenia žalobcom nebola jeho satisfakcia ako taká, ale účelové získanie finančných prostriedkov od veriteľa za účelom ich započítania voči nesplatenému dlhu. Takéto konanie žalobcu, ktorý je stále dlžníkom žalovaného, nezodpovedá podľa názoru súdu hypotéze § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a nepredstavuje spoločenský záujem danej právnej normy, ktorý má súd v spore chrániť. Je v rozpore s dobrými mravmi, aby spotrebiteľ, ktorý riadne v čase rozhodnutia súdu si nesplní svoje peňažné záväzky voči veriteľovi, požadoval od svojho veriteľa „odškodnenie“ za porušenie iných povinností veriteľa voči spotrebiteľovi. To vybočuje z rámca ochrany spotrebiteľa upravenej v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Jednoducho povedané, ak žalobca si doposiaľ nesplnil svoju povinnosť riadne splácať úver v splátkach, nemôže požadovať za porušenie svojej povinnosti ešte priznanie primeraného zadosťučinenia. Je potrebné si uvedomiť, že konečné vyústenie tohto sporu nevzniklo pre primárne porušenie povinností žalovaným pri postúpení pohľadávky na tretí subjekt. Bol to žalobca, kto si ako prvý nesplnil povinnosť platiť splátky úveru podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka. Až v dôsledku porušenia tejto primárnej povinnosti začal žalovaný uskutočňovať kroky, pri ktorých neplatne vyhlásil úver za predčasne splatný a neplatne postúpil pohľadávku na tretí subjekt.

9. Žalobca oproti iným spotrebiteľským sporom tak nebol žalovaným a priori uvedený do omylu pri uzatváraní zmluvy, neboli voči nemu uplatňované neprimerané finančné protiplnenia za poskytnutý úver. V základnom konaní súd v jeho prospech vymedzil, že žalovaný voči nemu nemôže vyhlásiť

úver za predčasne splatný, hoci nesplácal splátky a teda má naďalej právo splácať úver v splátkach. To pre žalobcu s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti sporu predstavuje dostatočnú satisfakciu za porušenie povinností žalovaným. Tiež to predstavuje sankciu pre žalovaného, ktorý aj pri porušení povinnosti žalobcu splácať úver v splátkach, nemôže vyhlásiť úver za predčasne splatný. Pokiaľ žalobca v spore argumentoval tým, že došlo zo strany žalovaného k porušeniu bankového tajomstva neplatným postúpením pohľadávky, môže žalobca žiadať/dať podnet na uloženie pokuty žalovanému zo strany NBS v zmysle § 50 ods. 1 zákona o bankách, na ktorý sám žalobca poukazoval (rovnako ako pokuty podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa). Súd nevidel dôvod na to, aby prihliadal na stres žalobcu, ktorý mal v súvislosti so základným konaním. Pokiaľ aj existoval, privodil si ho žalobca sám, tým, že nesplácal riadne stanovené splátky. Preto súdny spor o zaplatenie pohľadávky banky mohol očakávať.

10. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu vo veci. Žalovaný bol v spore úspešný v celom rozsahu, pretože súd žalobu zamietol. Preto má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení trojmo.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 C. s. p.). Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/95 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.